

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibus Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Calvinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

27. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, & ex tota anima tua, & ex omnibus viribus tuis, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

spernit, me spernit. Debent ergo illa verba, *Qui vos audit, me audit,* similem sensum habere; neque sic intelligi, quasi præscriberent Apostolis, quibus verbis in docendo uti deberent, scripto videlicet vel scribendo potius Christi verbo, ut iste negator intelligit (hoc enim & alibi eos perspicue docuit, & hic nihil minus tractat) sed sic intelligi, ut euidenter demonstrarent, quantam verbis Apostolicis, & consequenter aliis Ecclesiarum magistris ipsorum successoribus (alioqui enim stultus iste cauillator nihil de his verbis sollicitus esset) auctoritatem deferre atque tribuere debeamus. Et dicit Christus, sic illos esse audiendos, & cum tanta auctoritate, ac si Christum ipsum loquentem audiremus. Ut autem huius cauillationis vanitas adhuc magis perspicua fiat, pone Regem aliquem, qui Prætorum constitutus, ei dicat, *Qui tuam sententiam audit, meam audit; & qui tuam spernit, meam spernit.* Si hic rebelis aliquis aut pertinax litigator audiat contra se Prætoris sententiam ferri, quæ tamen non sit ipsa lex scripta regalis, sed legis ipsius expositio prætorum, quæro an litigatoris esset bona exceptio dicentis: *Tua interpretatio & sententia me obligare non potest, sed Regis tantum imperium.* Quod enim tibi Rex dixit, *Qui tuam sententiam audit, meam audit,* idem dixit, quia tu non debes nisi verba Regis & leges regias & imperium Regis loqui. Quare, nisi Rex me condemnet, adhuc mea causa bona est. At ut nemo est hodie hæreticus alicuius cerebri, qui non aperte videat hanc cauillationem friuolam esse, & meram improbi hominis euasione, ut Prætoris auctoritatem declinet; sic planè in ipsis hæreticis respectu Christi & Ecclesie eius se res habet.

27. *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, & ex tota anima tua, & ex omnibus viribus tuis, &c.*

Propter huius præcepti verum sensum non intellectum hæretici hodie omnes tam hoc præceptum quam totam legem ad obseruandum esse impossibilem docuerunt. Quorum vestigijs insitens hoc loco Calvinus, ita scribit. *Certum est in lege præscribi hominibus quomodo vitam formare debeant, ut salutem coram Deo sibi comparent. Quod autem lex nihil aliud quam damnare potest, non fit doctrina vitio, sed quia impossibile nobis est præstare quod iubet. Ergo quæquam ex lege nemo iustificatur, continet tamen lex ipsa summam iustitiam: quia non falsò salutem promittit suis cultoribus, si quis plenè obseruet quicquid mandat.* Hæc ille. Docet impostor in lege summam

*Lex Dei
an præcipiat quod
præstari
non potest.*

iustitiam describi, & legem suis cultoribus salutē promittere, sed sub conditione nobis impossibili. Hoc est dicere, falsō & ridiculē. Quis eum legislatorem suis subditis falsam & ridiculam legem dare negabit, qui magno proposito præmio illud iubeat, quod à nemine subditorum impleri posse optimè nouit? ut si sic pauperi & infirmo dicat: Si regnum mihi proximum subiugaueris, mei regni te heredem constituā. Alienum quidem regnum subiugare summa fortitudo ac virtus foret, sed nunquid tamen domini sui regnum falsō & ridiculē illi promittitur, qui hoc nullo modo præstare potest? Putant hæretici se satis legi tribuere, quod summam iustitiā doceat, & salutem suis cultoribus promittat. Sed non vident se legislatore & ridiculum & mendacem facere, quando à nemine docent legē impleri posse. Absurdū hoc eludere conatur Calvinus. *Hæc (inquit) docendi ratio nobis absurda videri non debet, quod Deus primò iustitiam operum requirat, deinde gratiam offerat sine operibus.* Sed quare & quam ob causam absurda videri non debet? Attendamus rationem quam adfert. *Quia (inquit) necesse est homines iusta suæ damnationis conuinci, ut ad Dei misericordiam confugiant. Ideò apud Paulum, Rom. 10. 5. utriusque iustitiæ comparatio ponitur, ut sciamus nos idè gratis iustificari à Deo, quia propria iustitia destituimur.* Hæc ille. Fallit improbè lectorem, & ut ego sanè arbitror, ex composito. Lex est pædagogus ad Christum, quia conuincit homines non suæ damnationis, quasi nemo mortalium legem impleret, ut vult Calvinus; sed suæ infirmitatis, quia sine gratia Dei per Christum nemo illam implere potest, ut iuxta Scripturas perpetuò docet Augustinus. Paulus autem ad Rom. 10. 5. *iustitiam quæ ex lege est*, opponit *iustitiæ quæ ex fide est*, quia illa quæ ex lege est, docet tantum quid facere debemus; sed illa quæ ex fide est, habet gratiam Christi in corde, quæ facit nos facere quod lex iubet; & sic docet nos propria quidem iustitia destitui, ut gratis iustificemur (ut hic Calvinus ait) respectu primæ iustificationis quæ ex impio aliquis fit iustus, aut quæ impius Deo reconciliatur, (de qua iustitia lex non loquitur) sed non docet nos illic Paulus propria iustitia destitui respectu illius salutis quam lex suis cultoribus promittit, nempe vitæ æternæ; nisi quatenus propria illa iustitia intelligitur, quæ propriis viribus ex sola legis doctrina comparatur. qualem Iudæi in Christum non credentes habere volebant, ut in fine præcedentis capituli Paulus docuit. Nā verba Pauli in loco à Caluino notato planè & perspicuè docēt quod iustitia

Lex quomodo pædagogus ad Christum.

iustitia ex fide facit seruare legem Dei. *Qua ex fide est iustitia, sic dicit, id est, de iustitia ex fide sic Script. dicit: Ne dixeris in corde tuo, Quis ascendet in calum? &c. id est, ne putes legem tibi credenti & conuerso ad Deum esse difficilem, aut vires tuas superantem. Propè est verbum in ore tuo & in corde tuo, id est, res tota facilis est tibi iam conuerso & credenti, & diligenti Deum. Moyses enim (à quo hæc verba Paulus desumpsit) quum primum dixisset, Circumcidit Dominus Deus tuus cor tuum, ut diligas Dominum Deum tuum (quod ad credentes & conuersos loquitur) paulò post subiungit: Mādatum hoc quod ego precipio tibi hodie, non est supra te, neque procul posuim, neque in calo situm, &c. sed iuxta te est valde sermo in ore tuo & in corde tuo, ut facias illud. Hæc ibi. Quare illa verba tractans Aug. ait. Conuersus quisque sicut ibi precipit, ad Dominū Deum suum, ex toto corde suo, mandatum Dei non habebit graue. Sic ipse locus à Caluino notatus luculenter probat quod Caluinus negat, nempe legem Dei non esse impossibilem: videlicet credenti & cōuerso. Mauet ergo absurditas illa maxima iuxta doctrinam Caluini, Deum operum iustitiam primò quarere, & postea gratuitam offerre sine operibus.*

Sed tora Caluini & aliorum hereticorum contra tam apertam veritatem lucta est huius præcepti legalis praua intelligentia. Diligere enim Deum perpetuò actualiter, & sic ex toto corde vt nihil præter Deum diligatur, & ille tantum diligatur quantum diligibilis est, nemo in hac vita potest, & hoc sensu August. in lib. de perfect. iustitia, & post eum Bernard. serm. 50. in Cant. docent hoc præceptum in hac vita non impleri, nec sub præuaricationis pœna obligare, sed per modum doctrinæ, quò contendere debeamus, ordinare. Verum diligere Deum habitualiter, & per opera dilectionis externa, in omni sua operatione retinendo habitualement Dei dilectionem, & sic toto corde, vt præcipuè Deus diligatur, homo in hac vita potest & debet. Et sic intelligendum esse hoc præceptum, illa alia Scripturæ verba manifestissimè docent: *Onus meum leue est, Mandata eius graua non sunt, & alia huiusmodi.*

29. Hoc fac, & viues.

Quum horum verborum manifestus & perspicuus hic sensus sit, Hæc dilectio Dei & proximi illa opera sunt quæ facere debes vt vita æterna viuas, vt sic quæstioni legisperiti satisfacere Christus, qua quærebat etsi animo tētandi,

Iustitia ex fide facit seruare legem.

Deut. 30.

Lib. de nat. & grat. c. 62.

Dilectio Dei ex toto corde quomodo intelligenda.

Matth. 23. 1. Ioan. 2.

Opera bona vita eterna causa.